

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Yttrande över SOU 2017:17 "Om oskuldspresumtionen och rätten att närvara vid rättegången"

Jag tillstyrker de förslag som lämnats i betänkandet och ansluter mig till de bedömningar som redovisats.

När det gäller oskuldspresumtionen så delar jag uppfattningen att det är tillräckligt att nämnda presumtion är fastställd genom Europakonventionens ställning som lag i Sverige och genom att rätten att i en pågående rättsprocess bli betraktad som oskyldig till dess att motsatsen är bevisad, med stöd av flera bestämmelser i rättegångsbalken, redan är en given utgångspunkt i straffrättsliga förfaranden. I syfte att tydliggöra att informationsskyldigheten i förundersökningskungörelsen även avser rätten att inte vittna mot sig själv ansluter jag mig till den föreslagna kompletteringen av 12 § förundersökningskungörelsen såvitt avser ett stadgande om att den misstänkte också ska informeras om att han eller hon inte heller i övrigt behöver medverka till utredningen av sin egen skuld.

När det gäller rätten att närvara vid sin egen rättegång delar jag delbetänkandets bedömning om att svensk rätt, med undantag för bestämmelsen i 46 kap 15 a § tredje stycket RB som möjliggör att brottmål i vissa situationer får avgöras i den tilltalades utvaro trots att han eller hon inte har delgetts kallelse till förhandlingen, lever upp till direktivets krav. När det gäller nämnda bestämmelse i 46 kap 15 a § tredje stycket RB så bör den, i enlighet med det förslag som lämnats och av de skäl som redovisats, utmönstras då den inte kan anses leva upp till direktivets krav på rätten att närvara vid sin egen rättegång. Såsom anförts i delbetänkandet synes dessutom bestämmelsen, i viss mån, förlorat i betydelse då möjligheterna att använda olika delgivningssätt, bl. a. förenklad delgivning, utvecklats och då bestämmelserna om kungörelsedelgivning av kallelse i brottmål i flera fall kan vara möjliga.

Jag delar även delbetänkandets uppfattning om att svensk rätt uppfyller direktivets krav på rätten till ett effektivt rättsmedel när rättigheterna enligt direktivet har åsidosatts genom den kombination av olika rättsmedel som finns att tillgå i den svenska rättsordningen i syfte ”rätta till” eller ”råda bot” på åsidosättande av en rättighet.

I detta ärende har överåklagare Mats Svensson beslutat. Kammaråklagare Anna Edebalk har varit föredragande.

Mats Svensson

Anna Edebalk